

Titel: Kapitel II.

Citation: "Kapitel II.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r03-shoot-chptrd1e45070.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel II.

Om Exekutiuproces.

Under dette Navn indbefattes — i Mangel af en bedre og for os mere forståelig Betegnelse — de Procesarter, i hvilke Sagsøgeren stilles på den særlig begunstigede Måde, at Sagvolderen i sit Forsvar i Realiteten er indskrænket til visse bestemte Indsigelser, således at Alt, hvad han ellers måtte have at indvende, kun kan komme frem i Skikkelse af Regressøgsmål, efterat Dom er gået. Jo langsommere og mere indviklet den ordinære Procesmådes Gang er, desto større praktisk Trang vil der være til en afkortet Fremgangsmåde i klare Gjældsager, og desto større Udstrækning vil der være Opfordring til at give Exekutivprocessens Gjenstand. I den almindelige tyske Proces, hvis Regel i så Henseende er i det Væsentlige optaget i den hannoverske Proceslov og den nye Civilproceslov for det tyske Rige, er Exekutiuproces, foruden naturligvis i Vexelsager, anvendelig i alle Søgsmål, der støttes på purt Håndskrift, uden at nogen Vedtagelse i så Henseende forlanges. I den fransk-rhinske Proces haves

derimod ikke nogen særegen Procesform for

likvide Gjældssager, men Trangen hertil er også mindre, dels fordi den almindelige Procesmådes Gang er temmelig hurtig, dels fordi der haves den ejendommelige Retsregel, at Exekution uden Lovmål og Dom kan finde Sted på Grundlag af et for Notarius oprettet Gjældsbrev. I Udkastet er der fulgt en Middelvej. På den ene Side har man, da den almindelige Processes Gang i det Hele må forudsættes at ville blive temmelig hurtig, ikke troet det nødvendigt at hjemle Exekutiuproces i alle likvide Gjældssager, men på den anden Side synes det dog naturligt og billigt at tilstede dens Brug ikke blot i Vexelsager, men også hvor Parternes egen Vedtagelse kan påberåbes som Hjemmel. Herved holder man sig også i Overensstemmelse med den historiske Udvikling hos os.

Som Exekutivprocessens Gjenstand nævnes derfor i § 381 dels Sager, som svare til dem, der nu omhandles i Frd. 25de Jan. 1828, dels Vexelsager. Da Paragrafen i Bestemmelsen af dens Gjenstand holder sig ganske til den bestående Ret, er det at vente, at den vil blive fortolket i Overensstemmelse med den gjældende Praxis, og der vil således ikke let opstå nogen Tvivl om, hvilke Sager der falde ind under den. Det er naturligt at lade Sager i Anledning af ældre Gjældsbreve, i hvilke Forfølgning efter Frd. 25de Jan. 1828 er vedtaget, blive behandlede efter Reglerne i dette Kapitel, som om denne Lov var påberåbt i dem, men en Bestemmelse herom bør rettest finde Plads i den Indførelseslov, hvorved i det Hele de fornødne Overgangsbestemmelser i sin Tid må gives. Paragrafen er med Forsæt affattet således, at det fremgår, at Sagsøgeren er rådig over, om han vil benytte Exekutiuproces eller følge den sædvanlige Fremgangsmåde, en Sætning, som ifølge den gjældende Ret ikke indrømmes med Hensyn til Verelsager. I § 382 er den Regel opstillet, at ingen tvungen Forligsmægling skal finde Sted i disse Sager, en Bestemmelse, som nu kun gjælder med Hensyn til Vexelsager, men som synes at burde overføres også på de i § 381 Nr. 1 omhandlede Sager; derimod kunne

Parterne selvfølgelig, når de ere enige derom, møde frivilligt for Forligskommissionen og således forskaffe Gjælden Exigibilitet.

Medens det ifølge § 385 med Hensyn til Formalitetsindsigelser har sit Forblivende ved den almindelige for Underretsproceduren i § 347 givne Regel, der i det Hele er så hensigtssvarende som muligt også i disse Sager, fremsættes derimod i §§ 383 — 384 de særegne Forskrifter med Hensyn til Forsvaret i Realiteten, som udgjøre Exekutivprocessens Ejendommeligheder. Disse stemme i alt Væsentligt med den nu gjældende Ret og behøve neppe nogen yderligere Retfærdiggjørelse. Dog bemærkes, at Modfordringer, hvis Fremsættelse efter den gjældende Ret kun er undlukket i Vexelsager, efter Udkastet heller ikke kunne gjøres gjældende imod de i § 381 Nr. 1 omhandlede Fordringer, medmindre Modfordringen selv går ind under samme Bestemmelse eller den indrømmes. Heri ligger dels en vistnok hensigtsmæssig Skjærpelse af den Betydning, som Vedtagelse af den særlig hurtige Forfølgning af Gjældsbreve har, dels opnåes den størst mulige Lighed i Behandlingen af de to forskellige Arter af Sager, hvori Exekutiuproces kan finde Sted, hvad der i og for sig må ansees for ønskeligt.

Medens Reglerne om selve Procesmådens Ejendommeligheder således i de væsentligste Punkter komme overens med den gjældende Ret, indeholder § 385 den vigtige yderligere Afgivelse fra Udkastets almindelige System, at de Sager, som forfølges i Exekutivprocessens Former, kunne anlægges ved Underretten, selv om de ellers, fordi deres Gjenstand er over 400 Kr., vilde henhøre under Landsret. Denne Regel letter i høj Grad

Forfølgningen af disse Sager, og da der, når Proceduren indskrænkes i Overensstemmelse med Exekutivprocessens Begreb, kun vil blive Tale om simple Kvæstioner og navnlig i Reglen intet Bevisspørgsmål vil forekomme, synes der ikke at kunne være nogen Betænkelighed ved at lægge denne Myndighed i Underretternes Hænder. Men Betingelsen herfor er også, at den Grundsætning overholdes, at Sagen virkelig ikke må udbrede sig udover Exekutivprocessens begrebs-

mæssige Område. Når derfor Sagsøgeren i Anledning af Indstævntes Indsigelser selv finder sig foranlediget til at skride til en egentlig Bevisførelse ved Vidner, Syn og skjøn eller Parternes Afhøring, må Følgen heraf blive, at han i det Hele taber alle de af Exekutivprocessen flydende Fordele og således også, at Sagen ikke længere hører hjemme for Underretten. Han må derfor hæve den og anlægge Sagsmålet på fædvanlig Måde ved den Ret, som ifølge Sagens Beskaffenhed efter de almindelige Regler er kompetent altså ved Landsretten, når Gjenstanden er over 400 Kr. Dog er det fundet billigt at gjøre en Undtagelse fra dette Princip i et enkelt Tilfælde, nemlig når Citanten kun vil føre Vidner på Dokumentets Ægthed. Det heraf opstående Bevisspørgsmål er efter sin Natur i Reglen så simpelt og uindviklet, at dets Afgjørelse synes at kunne betroes til Enkeltdommeren, og for Sagsøgeren vil der ved denne Undtagelse vindes meget, da det, når den tilstedes, kun meget sjælden vil blive nødvendigt for ham at afstå fra Exekutivprocessen og hæve Sagen. Det er en Selvfølge, at den efter Exekutivprocessens Grundsætninger foregåede Underretsbehandling må kunne påankes; men ved Siden heraf må der foregå en Indskrænkning i det ellers for Påanke fra Underret til Landsret i § 358 opstillede Princip, idet der i § 387 gives den naturlige Regel, at Proceduren i Påankeinstantsen ikke kan antage noget andet Omfang, end Exekutivprocessens Grundsætninger tilstede. Som en Følge heraf vil der i Reglen ikke heller for Landsretten blive Spørgsmål om en særskilt Bevisførelse, og den hele Påanke vil derfor som oftest komme til at bevæge sig i simple og lette Former og hverken blive langvarig eller bekostelig. Om Påanke til Højesteret vil der ifølge § 354 sidste Stykke så godt som aldrig kunne være Tale i Sager af denne Natur.